

Kultur- och konstområdets centralorganisation KULTA rf Riksdagsvalsprogram 2023

Kultur är en del av vårt gemensamma kapital – höj kulturbudgeten till en procent!

Kultur garanterar tillväxt och hållbarhet, och är ett villkor för vår existens. En levande och stark kultur stödjer vår mentala trygghet, vårt välbefinnande och vår krisbeständighet. Kulturen producerar på många sätt mera än den erhåller i form av statlig finansiering.

Undervisnings- och kulturministeriets kulturbudget är en nödvändig basfinansiering för sektorn. En långsiktig och stabil finansiell bas är en förutsättning för en effektiv verksamhet. Målet att öka anslagen till en procent av statsbudgeten är allmänt accepterat. Jämfört med 2022 års budget skulle detta innebära en ökning med 122,2 miljoner euro.

För att de kreativa näringarna ska kunna bli en drivkraft för Finlands tillväxt måste varje barn ha rätt till kultur, konst och kulturarv, både som utövare och som upplevare. Alla finländare bör ha lika stora möjligheter att delta i kulturlivet. Kultur skapar tillväxt – både ekonomisk och andlig.

1. De skapande branscherna ska driva Finlands tillväxt

Utöver sitt kulturella värde har de kreativa branscherna en betydande ekonomisk och sysselsättningsmässig inverkan. De stödjer regional utveckling och regionernas vitalitet, och diversifierar den ekonomiska strukturen. Utbudet av kultur och konst stärker också tjänstesektorerna. Eftersom deras tillväxt bygger på ett immateriellt mervärde stöder en tillväxt av de kreativa näringarna Finlands program för hållbar tillväxt och målet för koldioxidneutralitet.

Vad borde vi göra?

Vi föreslår att de kreativa näringarnas andel av BNP höjs till en allmäneuropeisk nivå och att den internationella konkurrenskraften hos utövare av de kreativa näringarna stärks. Vi bör stöda skapandet av nya kreativa industrier och samarbeten mellan företag och konst- och kulturaktörer för att öka båda parter mervärde. Vi bör utveckla kulturturismen. Vi bör utnyttja kultur som en del av landets imagearbete för att identifiera Finland som ett innovativt och intressant land. Vi bör förstärka de kreativa industriernas mångfaldiga ekosystem där konstens egenvärde och kommersiella värden stöder varandra. Creative Business Finlands verksamhet och dess tjänster bör vidareutvecklas för att möta också de behov som uppstår när konst- och kultursektorerna internationaliseras. Vi bör förstärka organisationer med fokus på kulturexport och internationellt samarbete. Vi bör också förstärka skapandet av immateriella mervärden genom att stödja det kreativa kunnandet inom olika branscher.

2. Barn har rätt till kultur, både som utövare och upplevare

Barn och unga bör ha rätt att vara kreativa och att både skapa och uppleva konst – oavsett bostadsort eller förmögenhet. Barnets rätt till konst, kultur och kulturarv är beroende av de vuxna. Barnkultur av hög kvalitet lämnar spår som håller i sig under resten av livet. Konstundervisning och konstfostran utvecklar ett kreativt och kritiskt tänkande och främjar praktiska hantverkskunskaper, vilket är en förutsättning för att bygga och förstå lösningarna i ett nytt slags samhälle.

Vad borde vi göra?

Vi bör säkerställa likvärdiga och tillgängliga kulturtjänster för barn och unga. Kultur stärker barns och ungas mentala motståndskraft. Vårt mål är att alla barn och ungdomar som bor i Finland omfattas av en kulturutbildningsplan. Kulturglädje i småbarnsundervisning, grundskola, gymnasieutbildning och ungdomsarbete förs in för att stärka unga människors psykiska hälsa och lindra påfrestningar. Som en del av den finska barnverksamhetsmodellen säkerställs att varje barn får en trevlig kulturell aktivitet i anslutning till skoldagen. Vi ska befrämja läsning och läskunnighet i samarbete med olika branscher. Överallt i Finland bör det finnas möjlighet att vika in på professionalismens väg – och unga som tar examen inom området bör ha möjlighet att avancera i sina karriärer. Den grundläggande konstutbildningen bör stärkas som en del av utbildningssystemet.

3. En jämlik rättighet till kultur och konst för alla

En likvärdig tillgång till kultur ger en ökad delaktighet och en minskad ojämlikhet. Kulturellt deltagande stärker den mentala motståndskraften och sinnets välmående – alla borde ha rätt till det. Kultur ökar vår självmedvetenhet och gör det lättare att förstå andra människor. Kulturellt deltagande främjar välbefinnande och hälsa, motverkar social polarisering och stärker demokratin. Kultur gör att livet känns mera tillfredsställande. Alla bör ha möjlighet att bearbeta sin egen identitet genom kultur. Ökad jämställdhet stöder en hållbar utveckling. Kulturellt deltagande lindrar ensamhet och ökar gemenskapskänslan.

Vad borde vi göra?

Vi bör öka möjligheterna att utöva kultur och avlägsna hinder för kulturellt deltagande, och därmed minska skillnaderna i olika befolkningsgruppers kulturella deltagande. Vi bör säkerställa ett rikt och mångsidigt kulturutbud för alla sorters människor och stärka den regionala tillgången till kultur och konst i samarbete med kommuner, välfärdsområden och landskap. En särpräglad kultur bidrar till att hålla glesbygden vid liv. Kulturtjänster bör ta hänsyn till mångfalden av språk och kulturer - människors mångsidighet. Även människor med funktionsnedsättning bör garanteras rätten till kultur. Vi bör öka antalet möten och dialoger i samhället genom att använda oss av kultur. Detta innebär att kultur bör ingå i alla centrala, statliga program som strävar till att förbättra människors livskvalitet, såsom åldersprogrammet, ensamhetsstrategin och demokratiprogrammet. Kultur bör integreras i integrationstjänster.